

Dersin Amacı

Bu dersin temel amacı, öğrencilere coğrafi çalışmaların vazgeçilmez aracı olan haritaları okuma, anlama, yorumlama ve kullanma konusunda temel teorik ve uygulamalı yetkinlikleri kazandırmaktır. Öğrencilerin, harita projeksiyonları ve ölçek kavramlarını anlamaları, topoğrafya haritalarından yararlanarak yeryüzü şekillerini analiz edebilmeleri ve temel kartografik çizim ve hesaplama tekniklerini uygulayabilmeleri hedeflenmektedir.

Dersin İçeriği

Ders, coğrafyanın temel prensipleri ve kartografinin tarihsel gelişimi ile başlar. Harita, projeksiyon ve ölçek kavramları detaylı olarak incelenir. Harita üzerinde uzunluk, alan, enlem-boylam ve saat hesaplamaları gibi temel uygulamalar yapılır. Harita türleri, özellikle de topoğrafya haritalarının özellikleri (izohipsler, eküdistans) ve bu haritalardan yerşekillerinin okunması üzerinde durulur. Dersin ilerleyen haftalarında eğim hesaplamaları, profil çıkarma ve yorumlama, blokdiagram çizim teknikleri gibi uygulamalı konular işlenir.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Ertek, T. A. (2014). Harita Bilgisi. İstanbul Üniversitesi Yayınları. İkincil Kaynak: Bilgin, T. (2019). Kartografya I. Filiz Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, Soru-Cevap, Bireysel Çalışma, Görsel Materyal Kullanımı

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Emre Elbaşı

Program Çıktısı

- Kartoğrafyanın tanımını, tarihsel gelişimini ve coğrafya bilimindeki önemini açıklar.
- Harita projeksiyonları, ölçek ve koordinat sistemleri gibi temel harita elemanlarını tanımlar ve kullanır.
- Harita üzerinde ölçek, alan, eğim ve konum (enlem-boylam) ile ilgili temel hesaplamaları yapar.
- Farklı harita türlerini (topografik, tematik vb.) ve kullanım amaçlarını ayırt eder.
- Topoğrafya haritalarındaki eşyükselti eğrilerini (izohipsleri) kullanarak temel yerşekillerini tanıır ve yorumlar.
- Topoğrafya haritasından topografik profil ve basit blokdiagramlar çizebilir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
1	Ana Kaynak: Sayfa 13-24			Coğrafya'nın Tanımı, Kapsamı ve Prensipleri
2	Ana Kaynak: Sayfa 36-57			Kartoğrafya'nın Tarihçesi: İlk Medeniyetlerden Günümüze Haritacılık
3	Ana Kaynak: Sayfa 71-78			Harita Bilgisine Giriş: Harita ve Projeksiyonlar
4	Ana Kaynak: Sayfa 92-96			Ölçekler ve Ölçek Çeşitleri: Kesir, Çizgi, Sözel Ölçekler, Ölçek Karşılaştırmaları
5	Ana Kaynak: Sayfa 110-115			Harita Üzerinde Ölçmeler 1: Ölçek ve Alan Hesapları
6	Ana Kaynak: Sayfa 130-135			Harita Üzerinde Ölçmeler 2: Enlem-Boylam ve Saat Hesapları
7	Ana Kaynak: Sayfa 151-158			Haritalar ve Harita Tipleri: Kullanım Amaçlarına Göre Haritalar, Dağılışı
8				Ara Sınav
9	Ana Kaynak: Sayfa 175-185			Topoğrafya Haritaları 1: Yapım Yöntemleri ve Eşyüksekti Eğrileri
10	Ana Kaynak: Sayfa 198-204			Topoğrafya Haritaları 2: Eküdistans ve İzohipslerin Okunması
11	Ana Kaynak: Sayfa 220-253			Elemanter Yer Şekilleri: Tepe, Zirve, Vadi, Yamaç, Sırt, Boyun vb. Kavramların Haritada Gösterimi
12	Ana Kaynak: Sayfa 267-273			Harita Üzerinde Ölçmeler 3: Eğim Hesapları
13	Ana Kaynak: Sayfa 286-301			Profiller ve Profil Çizimi: Topoğrafik Profil Çıkarma ve Yorumlama Teknikleri
14	Ana Kaynak: Sayfa 315-329			Blokdiyagramlar ve Ana Yerşekilleri: Blokdiyagram Çizim Teknikleri ve Ana Yerşekillerinin Haritalarda Tanınması
15	Tüm konuların tekrarı			Genel Tekrar ve Uygulamalar

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Derse Katılım	14	3,00
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	15	2,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	15	2,00
Ara Sınav Hazırlık	1	12,00
Final Sınavı Hazırlık	1	34,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13
Ö.Ç. 1	5	2	5	3	2	4	3	3	2	2	4	4	1
Ö.Ç. 2	5	4	5	4	3	3	4	4	2	2	4	4	2
Ö.Ç. 3	5	5	5	4	3	3	4	5	2	2	4	5	2
Ö.Ç. 4	5	4	5	4	3	3	4	4	2	3	4	4	2
Ö.Ç. 5	5	5	5	5	3	3	4	5	2	3	4	4	2
Ö.Ç. 6	5	5	5	4	3	3	4	5	2	2	4	5	2

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Coğrafya biliminde kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma
- P.Ç. 2 :** İnsan-mekan etkileşiminin tespitinde yararlanılan başlıca araştırma yöntem ve tekniklerini kullanabilme, bu etkileşimin ifadesinde kullanılan görsel araçları (tablo, grafik, harita) vb hazırlayabilme ve gerekli araç gereçleri yazılımları kullanabilme.
- P.Ç. 3 :** Coğrafya biliminin temel terimlerini kavrama ve coğrafi terminolojiyi yerinde kullanabilme.
- P.Ç. 4 :** Coğrafya bilimi kapsamında mekanı doğal ve beşeri özellikleriyle tanıma, mekanın kullanımından kaynaklanan sorunları tespit edebilme, çözüm önerisi sunabilme.
- P.Ç. 5 :** Coğrafi Bilgi Sistemleri, uzaktan algılama vb coğrafi teknolojilerle çalışabilme.
- P.Ç. 6 :** Disiplinler arasındaki çalışmaların önemini kavrama, bilgi ve becerilerini diğer disiplinlerle paylaşabilme ve ortak projelerde değerlendirebilme.
- P.Ç. 7 :** Mekan ve mekanı oluşturan fiziki ve beşeri unsurlar arasında ilişki kurabilme ve bu ilişkileri yorumlayabilme becerisi
- P.Ç. 8 :** Sahip olduğu bilgi ve becerileri laboratuvar ve arazi çalışmaları ile bütünleştirebilme
- P.Ç. 9 :** Coğrafi verilerin toplanması, yorumlanması, değerlendirilmesi ve akademik yayın haline getirilmesi sürecinde bilimsel etik değerlere uygun hareket etme.
- P.Ç. 10 :** Bölgesel dengesizlik, iklim değişikliği, kentleşme, küreselleşme, sürdürülebilirlik, göç, çevre sorunları gibi konuları geniş bir bakış açısı ile yorumlayabilme
- P.Ç. 11 :** Coğrafi konuları, sistematik bir yaklaşımla ele alma, araştırma ve sunma becerisi
- P.Ç. 12 :** Bireysel çalışma becerisi ve bağımsız karar verebilme yetisine sahip olarak fikirlerini sözlü ve yazılı ifade ederek iletişim kurabilme
- P.Ç. 13 :** Toplumsal sorumluluk ve mesleki etik bilinciyle yaşadığı sosyal çevre için mesleki proje ve etkinlikler planlayabilme ve uygulayabilme.
- Ö.Ç. 1 :** Kartoğrafyanın tanımını, tarihsel gelişimini ve coğrafya bilimindeki önemini açıklar.
- Ö.Ç. 2 :** Harita projeksiyonları, ölçek ve koordinat sistemleri gibi temel harita elemanlarını tanımlar ve kullanır.
- Ö.Ç. 3 :** Harita üzerinde ölçek, alan, eğim ve konum (enlem-boylam) ile ilgili temel hesaplamaları yapar.
- Ö.Ç. 4 :** Farklı harita türlerini (topografik, tematik vb.) ve kullanım amaçlarını ayırt eder.
- Ö.Ç. 5 :** Topoğrafya haritalarındaki eşyüksekti eğrilerini (izohipsleri) kullanarak temel yerşekillerini tanımlar ve yorumlar.
- Ö.Ç. 6 :** Topoğrafya haritasından topografik profil ve basit blokdiagramlar çizebilir.